

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Εαρινό 2021
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ Θέμα: Φιλία και <i>ἄρχειν</i> κατά τον Αριστοτέλη		
ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ	ΕΛΕΝΗ ΛΕΟΝΤΣΙΝΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις, Σεμινάρια, ερμηνευτική κειμένων	3	8	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (στην Αγγλική)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης

και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Το μάθημα αποτελεί μάθημα ειδίκευσης μεταπτυχιακού επιπέδου που εντάσσεται στον κλάδο της αρχαίας ελληνικής φιλοσοφίας και ειδικότερα της πολιτικής φιλοσοφίας του Αριστοτέλη. Στόχος του μαθήματος είναι να καταδείξει πώς η φιλοσοφική προσέγγιση μπορεί να χρησιμοποιηθεί στη συζήτηση και την κατανόηση της φιλοσοφικής πολιτικής θεωρίας του Αριστοτέλη και να αναδείξει την επικαιρότητα της αριστοτελικής σκέψης για τον σύγχρονο πολιτικό στοχασμό, αλλά να αναδείξει πτυχές της σύγχρονης πολιτικής φιλοσοφίας .

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να εξηγήσει, με τη χρήση αναλυτικών δεξιοτήτων, κριτικής σκέψης και φιλοσοφικού επιχειρήματος, τα ακόλουθα:

- Να εξετάσει τις αριστοτελικές έννοιες της πολιτικής δικαιοσύνης, του δημοσίου συμφέροντος και του κοινού αγαθού σε σχέση με την τέχνη του «ἄρχειν» και τα διαφορετικά ορθά και παρεκβατικά πολιτεύματα.
- Να είναι σε θέση να εξηγήσει και να ορίσει την έννοια του κοινού ή δημόσιου συμφέροντος (τὸ

κοινή συμφέρον) και την τέχνη του ἄρχειν: «καὶ διὰ τοῦτο εὖ δοκεῖ τὸ τοῦ Βίαντος, ὅτι ἀρχὴ ἄνδρα δεῖξει».

- Να κατανοήσει την επίδραση του Αριστοτέλη στη νεότερη και την σύγχρονη φιλοσοφία,
- Να κατανοήσει την πρόσληψη του Αριστοτέλη από τη Δυτική σκέψη των Μέσων Χρόνων, τον Βυζαντινό στοχασμό, τον Νεοελληνικό στοχασμό και τον Νεοελληνικό Διαφωτισμό.
- Να κατανοήσει τη σχέση της αριστοτελικής ηθικής φιλοσοφίας με την σύγχρονη αρεταϊκή ηθική θεωρία καθώς και την αριστοτελική πολιτική φιλοσοφία και την σχέση της με τις σύγχρονες πολιτικές θεωρίες (φιλελεύθερη, εξισωτική φιλελεύθερη κοινοτιστική, αρετολογική, νεομαρξιστική, σύγχρονη αριστοτελική ριζοσπαστική επαναστατική πολιτική θεωρία). Επιπλέον, να τονιστεί πως η αριστοτελική θεωρία εσφαλμένα συνδέεται με «συντηρητικές» (μη-φιλελεύθερες, με την ευρύτερη έννοια) απόψεις.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη Εργασία
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στόχος του μαθήματος αποτελεί η ανάδειξη πολλαπλών χωρίων της αριστοτελικής πολιτικής φιλοσοφίας που αναφέρονται στην έννοια του «κοινού συμφέροντος» (τὸ κοινή συμφέρον), το οποίο αναφέρεται συχνά στα *Πολιτικά* αλλά και στα και *Ηθικά Νικομάχεια* και τα *Ηθικά Ευδήμια*. Συγχρόνως, επιχειρείται η σύνδεση της αριστοτελικής έννοιας του «κοινού συμφέροντος με αυτήν του «κοινού αγαθού» (Πολ. 1252a1-7 και ΗΝ 1160a8-30), η οποία εκλαμβάνεται ως η πλέον σημαντική και κυρίαρχη στο αριστοτελικό έργο και επιχειρείται να εξεταστεί η σύνδεση μεταξύ των δύο. Πρωτίστως, θα αναδειχθεί η σύνδεση της έννοιας του «κοινού ή δημοσίου συμφέροντος» και του «κοινού αγαθού» με την τέχνη του ἄρχειν, τη δικαιοσύνη προς ἕτερον, την πολιτική φιλία και την ομόνοια που αποτελούν καθοριστικούς παράγοντες για την εύρυθμη λειτουργία του πολιτεύματος. Επιπροσθέτως, θα αναδειχθεί η επικαιρότητα της αριστοτελικής πολιτικής φιλοσοφίας και η σχέση της με σύγχρονες πολιτικές θεωρίες.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση και ασύγχρονη διδασκαλία</p>
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην</p>	<p>Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές</p>

Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές													
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</p> <p>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</p> <p>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th> <th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις & Σεμινάρια</td> <td>39</td> </tr> <tr> <td>Συγγραφή εργασίας/φιλοσοφικού δοκιμίου</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td>Παρουσίαση εργασίας</td> <td>21</td> </tr> <tr> <td>Αυτοτελής Μελέτη</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)</td> <td>200</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις & Σεμινάρια	39	Συγγραφή εργασίας/φιλοσοφικού δοκιμίου	50	Παρουσίαση εργασίας	21	Αυτοτελής Μελέτη	50	Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	200
	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου											
	Διαλέξεις & Σεμινάρια	39											
	Συγγραφή εργασίας/φιλοσοφικού δοκιμίου	50											
	Παρουσίαση εργασίας	21											
	Αυτοτελής Μελέτη	50											
	Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	200											
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p> <p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>I. Γραπτή εργασία (100%)</p> <p>II. Δημόσια παρουσίαση (προαιρετική)</p> <p>III. Κριτήρια αξιολόγησης: Η αξιολόγηση των φοιτητών/τριών θα γίνει από την ενεργό τους συμμετοχή στα μαθήματα και τα σεμινάρια που θα γίνουν στο πλαίσιο του μαθήματος και με την εκπόνηση γραπτής εργασίας στην οποία σημασία έχει η χρήση αναλυτικών δεξιοτήτων, κριτικής σκέψης και φιλοσοφικού επιχειρήματος. Θα υπάρχει δυνατότητα προφορικής εξέτασης για φοιτητές/τριες με ειδικές δεξιότητες.</p>												

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Annas, Julia (1977), 'Plato and Aristotle on Friendship and Altruism', *Mind* 86, 532-554.
- Annas, Julia (1993), *The Morality of Happiness*, Oxford: Oxford University Press.
- Blundell, Mary (1989), *Helping Friends and Harming Enemies: A Study in Sophocles and Greek Ethics*, Cambridge: Cambridge University Press.
- Andrius Bielskis, Eleni Leontsini & Kelvin Knight (eds) (2020), *Virtue Ethics and Contemporary Aristotelianism: Modernity, Conflict and Politics*, London: Bloomsbury.
- Broadie, Sara (1991), *Ethics with Aristotle*, Oxford: Oxford University Press.
- Cooper, John (1999a), 'Aristotle on the Forms of Friendship', in *Reason and Emotion*, New Jersey: Princeton University Press, 312-335.
- Cooper, John. (1999b), 'Political Animals and Civic Friendship', in his *Reason and emotion*, New Jersey: Princeton University Press, 356-377.
- Irwin, Terence (1990), 'The Good of Political Activity', in *Aristoteles Politik: Akten des XI Symposium Aristotelicum*, ed. G. Patzig, Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 73-100.
- Keyt, David (1991), 'Aristotle's Theory of Distributive Justice', in *A companion to Aristotle's Politics*, eds. David Keyt and Fred Miller, Oxford: Blackwell, 238-278.
- Keyt, David (1995), 'Supplementary Essay', in *Aristotle Politics, books III and IV*, ed. Richard Robinson, Oxford: Clarendon Press, 127-128.
- Kamtekar, Rachana (2004), 'What's the Good of Agreeing? *Homonoia* in Platonic Politics', *Oxford Studies in Ancient Philosophy* XXVI, 131-170.
- Kronman, Anthony (1979), 'Aristotle's Idea of Political Fraternity', *American Journal of Jurisprudence* 24,114-138.
- Leontsini, Eleni (2007), *The Appropriation of Aristotle in the Liberal-Communitarian Debate*, with a foreword by R.F. Stalley, Athens: Saripolos Library.
- Leontsini, Eleni (2013), 'Sex and the City: Plato, Aristotle, and Zeno of Kition on Erôs and Philia', in *Erôs in Ancient Greece*, eds. Ed Sanders, Chiara Thumiger, Chris Carey, and Nick Lowe, Oxford and New York: Oxford University Press, pp. 129-141.
- Leontsini, Eleni (2013), 'The Motive of Society: Aristotle on Civic Friendship, Justice, and Concord',

Res Publica, 19, 1, pp. 21-35.

Leontsini, Eleni (2015), 'Justice and Moderation in the State: Aristotle and Beyond', in Guttorm Fløistad (ed.), *Philosophy of Justice*, International Institute of Philosophy, Series: Contemporary Philosophy: A New Survey, vol. 12, Dordrecht-Heidelberg-New York-London : Springer, pp. 27-42.

Nichols, Mary (1991), *Citizens and Statesmen: A Study of Aristotle's Politics*, Savage: Rowman & Littlefield.

MacIntyre, A. (1985), *After Virtue*, 2nd ed., London: Duckworth.

MacIntyre, A. (1999), *Dependent Rational Animals*, London: Duckworth.

Mayhew, R. (1997), *Aristotle's Criticism of Plato's Republic*, Lanham: Rowman & Littlefield.

Miller, Fred (1995), *Nature, Justice, and Rights in Aristotle's Politics*, Oxford: Clarendon Press.

Mulgan, Richard (2000), 'The Role of Friendship in Aristotle's Political Theory', in *The challenge to friendship in modernity*, eds. Preston King & Heather Devere, London: Frank Cass, 15-32.

Price, Anthony (1989), *Love and Friendship in Plato and Aristotle*, Oxford: Clarendon Press.

Ross, David (1980), *Aristotle Nicomachean Ethics*, Oxford: Oxford University Press.

SANDEL, M. (1982), *Liberalism and the Limits of Justice*, Cambridge: Cambridge University Press.

Schofield, Malcolm (1999), 'Political Friendship and the Ideology of Reciprocity', in his *Saving the city*, 82-99. London and New York: Routledge.

Schollmeier, Paul (1994), *Other Selves. Aristotle on Personal and Political Friendship*, New York: State University of New York Press.

Schwarzenbach, Sibyl (1992), 'A Political Reading of the Reproductive Soul in Aristotle', *History of Philosophy Quarterly* 9: 243-264.

Schwarzenbach, Sibyl (1996), 'On Civic Friendship', *Ethics* 107: 97-128.

Stalley, Richard (1991), 'Aristotle's Criticism of Plato's Republic', in *A Companion to Aristotle's Politics*, eds. D. Keyt and Fr. D. Miller, Oxford: Blackwell, 182-199.

Stalley, Richard (1995), *Aristotle. The Politics*. Oxford: Oxford University Press.

Stern-Gillet, Susan (1995) *Aristotle's Philosophy of Friendship*, Albany: State University of New York Press.

Urmson, J.O. (1988), *Aristotle's Ethics*, Oxford: Blackwell.

Yack, Bernard (1993), *The Problems of a Political Animal*, Berkeley and Los Angeles: University of California Press.